

Uchwała Rady Gminy Popów
nr . 22.III.2018
z dnia . 28.12.2018.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) w zw. z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.),

Rada Gminy Popów uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Popów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Tomasz Głębocki
Op - C-419/1999

UZASADNIENIE

Zgodne z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 wskazuje, że programy uchwalane są przez radę gminy z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny. Program określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu gminy Popów na lata 2019-2021. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

do uchwały Rady Gminy Popów

nr ..... z dnia.....

1. Wprowadzenie

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. W rodzinie dziecko nabywa wiedzę o otaczającym świecie i panujących międzyлюдzkich stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (łęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe

Rozpad rodziny poprzez rozwój, eurosieroctwo, rozpad więzi społecznych, niewydolność wychowawczą, zagrożenia płynące z Internetu czy zażywania substancji psychoaktywnych, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów, powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz, angażując siły i środki społeczne. Długotermine przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna najbardziej sprzyja prawidłowemu rozwojowi dziecka, należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu oraz wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Popów opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

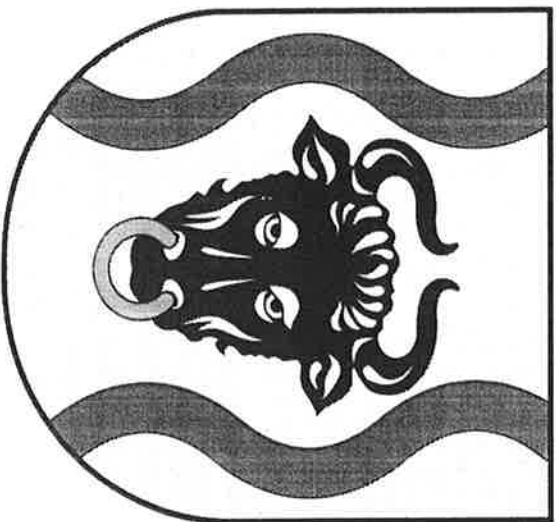
Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia rodzin oraz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W ramach Programu, realizowane zadania, będą się zatem koncentrować nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. W sytuacji, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, zostaną wszczęte wszelkie środki mające na celu odzyskanie, przez rodzinę, funkcji opiekuńczej.

Program będzie realizowany z uwzględnieniem zasobów, celów, zadań i związanych z nimi działań oraz adresatów.

Podstawa prawna Programu:

Zapisy Programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego, takimi jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej ;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii ;

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz.195);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r o Karcie Dużej Rodziny ;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ;
- Uchwała Nr 69/XIII/2015 Rady Gminy Popów z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popów na lata 2015-2020;
- Uchwała Nr 86/XV/2015 Rady Gminy Popów z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Popów na lata 2016-2019”.

II. Diagnoza

Gmina Popów leży w północnej części województwa śląskiego, w powiecie kłobuckim, graniczy z 6 innymi gminami, w tym z 3 w województwie śląskim tj. Lipie, Opatów, Miedźno i z 3 gminami województwa łódzkiego, tj. Działoszyn, Pajęczno, Brzeźnica. Sieć komunikacyjną gminy tworzą: droga wojewódzka Częstochowa- Działoszyn i magistrała kolejowa Śląsk – Wybrzeże (Gdynia).

Jest jedną ze 166 gmin w województwie śląskim i jedną z 9 gmin powiatu kłobuckiego. Gmina posiada powierzchnię 102,2 km². Stanowi to 0,003% powierzchni kraju, 0,83 % powierzchni województwa śląskiego i 11,5 % powierzchni powiatu kłobuckiego. W skład gminy wchodzi 22 miejscowości skupionych w 17 sołectwach: Brzożki, Annolesie (Marianów), Dąbrowa (Smolarze, Wrzosey), Dąbrówka, Dębie, Florianów, Kamięszczyzna, Kule, Nowa Wieś, Płaczki (Antonie, Lelity), Popów, Rębielice Królewskie, Wąsosz Dolny, Wąsosz Górny, Więcki, Zawady, Zbory.

Popów jest gminą wiejską. Na koniec 2017 r. w gminie Popów zameldowanych na pobyt stały było 5985 mieszkańców. W podziale na płeć, na dzień 03 grudnia 2018 r. w gminie Popów mieszkało 2922 mężczyzn i 3011 kobiet.

Dla potrzeb Programu opracowano **Kartę Diagnostyczną** . Karta diagnostyczna służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Karta Diagnostyczna

Wyszczególnienie	Lata		
	2016	2017	2018*
Liczba mieszkańców Gminy Popów	5987	5985	5933
Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Popów w wieku 0-18	1139	1143	1112
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	121	106	76
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	440	444	-
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	395	405	-
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	-	17	-
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych	79	62	55
Liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych	10	8	6
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	1	2	3
Liczba rodzin korzystających z gminnej karty Dużej Rodziny	65	70	-
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego	25	27	16
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	12	18	20
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Popów przebywających w pieczy zastępczej	4	4	7
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	11	11	9

*w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popowie wg stanu na dzień 03 grudnia 2018; opracowanie własne.

Ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2016 - 2018 roku w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania łącznie skorzystało:

- w 2016 roku: 121 rodzin, w tym 65 rodzin z dziećmi;
- w 2017 roku: 106 rodzin, w tym 45 rodzin z dziećmi.

W Gminie Popów ważną kwestią społeczną jest bezrobocie. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku na dzień 31 grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych w Gminie Popów wynosiła 126 osoby. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało jedynie 21 osób.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2016 - 2017-2018 :

Powód	2016	2017	2018*
Uboóstwo	81	55	41
Sieroctwo	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	0	0	1
Bezrobocie	38	30	17
Niepełnosprawność	40	37	38
Długotrwała lub ciężka choroba	32	17	25
Zdarzenie losowe	1	6	0
Kłeska	0	1	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	29	15	10
w tym rodziny: niepełne	9	6	5
wielodzietne	20	9	3
Przemoc w rodzinie	10	0	0
Alkoholizm	0	0	0
Narkomania	0	0	0
Brak umiejętności przystosowaniu do życia	0		0

młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0		
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2	6

* dane na dzień 03.12.2018 r.; opracowanie własne.

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest niski dochód, a w następnej kolejności: długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloprotblemowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności życiowych. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest najczęstszą przyczyną trudności w pełnieniu prawidłowych ról społecznych i rodzicielskich.

Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w Popowie w 2018 r.

Rodziny	Liczba rodzin*
Rodziny ogółem:	76
Rodziny z dziećmi:	31
Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego:	10
w tym:	
Rodziny niepełne:	5
Rodziny wielodzietne:	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Popów; stan na koniec listopada 2018r.

Tabela poniżej przedstawia rodziny objęte pomocą GOPS z uwzględnieniem liczby dzieci w rodzinie.

Rodziny objęte pomocą GOPS w Popowie z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Liczba dzieci w rodzinie	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci i więcej
Liczba rodzin	4	12	3	1	0	3	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Popów.

Powyższe dane wskazują na to, że kwestia długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie poprzez różne formy wsparcia dąży do polepszenia sytuacji rodzin potrzebujących.

Są to: świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, usługi opiekuńcze, świadczenia wychowawcze, posiłki dla dzieci w szkole, pomoc żywnościowa, Karta Dużej Rodziny. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać z oferty w ponad 10 tys. miejsc zgłoszonych przez prawie tysiąc firm i instytucji z całej Polski. Od czerwca 2018 r. w GOPS Popów realizowany jest program rządowy „Dobry start”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie obejmuje wsparciem rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi przez przydzielenie Asystenta rodziny. Celem takiej współpracy jest również motywowanie rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu ze swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej oraz konsekwentne realizowanie założonych wspólnie celów.

Zadania Asystenta określa Ustawa z dn. 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychicznego – emocjonalnego, diagnostycznego – monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, pośrednią

pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Zadania Asystenta wynikające z Ustawy „Za życiem” polegają głównie na koordynowaniu poradnictwa w zakresie:

- 1) przewyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Na terenie Gminy Popów nie ma obecnie placówki wsparcia dziennego. Placówki te mogły by w znaczący sposób wspierać rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Mogą być prowadzone w formie:

- opiekuńczej – zapewnienia dziecku opieki i wychowanie, pomoc w nauce, organizacje czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
  - specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, logopedyczne, itp.;
  - pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – prowadzi działania animacyjne i socjoterapeutyczne.
- Pobyt dziecka w takiej placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

III. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popów na lata 2015 – 2020; • Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Popów na lata 2016 – 2019; • profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; • wsparcie rodziny przez Asystenta rodziny; funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie; • powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową; • dostęp do poradnictwa psychologa; • dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych, świadczonych rodzinom; • wystarczająca ilość funkcjonowania placówek oświatowych na terenie Gminy (przedszkola publiczne , szkoły podstawowe, Gminna Biblioteka Publiczna); • przy wsparciu Kuratorium Oświaty, coroczne organizowanie dla dzieci wycieczek letniego . • Funkcjonowanie Gminnej Biblioteki Publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nowostarcząca liczba mieszkań socjalnych; • utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych w zakresie ochrony zdrowia; • brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia; • brak Poradni Rodzinnej; • brak rodzin wspierających; • brak Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego (OREW); • brak Szkoły Rodzenia i miejsc wspierania młodych matek; • brak powoływania doradźnych zespołów interdyscyplinarnych w sprawie rodzin przeżywających trudności; • brak szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych; • brak na terenie gminy placówki wsparcia dziennego ; • mało organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny;

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych; • edukacja i uświadamianie społeczeństwa nt. problemów społecznych; • pozyskiwanie środków pozabudżetowych na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu; • pozyskiwanie kandydatów do tworzenia rodzin wspierających; • podnoszenie kwalifikacji przez służby wspierające rodzinę; • edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym; • wmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi i tradycji rodzinnych („pęd życia”); • wzrost kosztów utrzymania rodziny; • stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych; • rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę); • istnienie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm); • zaniechanie obowiązków opiekunów - wychowawczych przez rodziców; • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; • brak środków finansowych na zatrudnienie asystentów rodziny.

IV. Adresaci programu

Odbiorcami Programu będą rodziny zamieszkałe na terenie gminy Popów wychowujące dzieci, przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają współpracę na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i niezaradnych życiowo;
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych;
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą;
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

V. Cele programu

Cel główny:

- Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cel szczegółowy:

- Udzielenia wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, rodzinom bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rodzinom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
- Działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny oraz promowanie różnych form spędzania czasu wolnego na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin.

VI. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Popów

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 w gminie Popów powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Koordinatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie.

Pozostali realizatorzy z terenu Gminy to:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

-Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- Miejski Ośrodek Zdrowia w Wąsoszcu Górnym ul. Włtosa 8, 42-110 Popów;

- Miejski Ośrodek Zdrowia w Rębiełcach Królewskich ul. Główna 24, 42-110 Popów;

- Gminny Ośrodek Zdrowia w Popowie, ul PCK 6, 42-110 Popów;

- Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Popowie;

- Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Wąsoszcu Górnym;

- Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Rębiełcach Królewskich;

- Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Więckach;

- Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Zawadach;

- Organizacje pozarządowe;

- Gminna Biblioteka Publiczna w Popowie.

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje także z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku;

- Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłobucku;

- Komendą Powiatową Policji w Kłobucku;

- Sądem Rejonowym – Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej.

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

- Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popowie (jako podstawa instytucja) zapewnijące pomoc, a tym samym poczucie stabilności rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych . Praca socjalna z rodzinami w których wystąpiły symptomy bezradności, z rodzinami których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych;
- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych rodzinom. Udzielanie pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych. Dożywiania w szkołach i przedszkolach poprzez świadczenie pomocy w postaci posiłków. Pośredniczenie w przekazywaniu żywności rodzinom najuboższym z Banku Żywności w Częstochowie. Zapewnienie rodzinom wsparcia i pomocy asystenta rodziny;
- zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
- organizacja warsztatów i szkoleń dla rodziców, uczestnictwo w szkoleniach asystentów rodziny;
- działania aktywizujące społecznie i zawodowo na rzecz rodzin z dziećmi, w których członkowie rodziny pozostają bez pracy;
- upowszechnianie ulotek informacyjnych dla rodzin;
- podnoszenie kwalifikacji kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

Wskaźniki:

- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i bezradnymi w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- liczba rodzin z dziećmi, które otrzymały pomoc w formie: zasiłku celowego, okresowego, posiłku w szkole, pomocy z Banku Żywności w Częstochowie;
- liczba rodzin objętych pracą socjalną;
- liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta;
- liczba dodatków mieszkaniowych udzielonych rodzinom z dziećmi;
- liczba dodatków energetycznych udzielonych rodzinom z dziećmi;
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; planowane wydatki na pieczę i realizacja;
- liczba dodatków energetycznych społecznie i zawodowo przez pracownika socjalnego;
- liczba dodatków energetycznych przyznanych rodzinom z dziećmi;
- liczba szkoleń dla kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako organu pomocowego, działającego w ramach profilaktyki i wspierania rodzin borykających się z kryzysem spowodowanym uzależnieniem. Prowadzenie działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- liczba spektakli profilaktycznych i warsztatów dla młodzieży;
- liczba działań edukacyjnych o charakterze artystycznym i sportowym w formie konkursów z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży;
- liczba działań edukacyjnych i profilaktycznych ZHP w tym organizacja pólkolonii dla dzieci;

Realizator: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Wskaźniki:

- liczba Niebieskich Kart złożonych w rodzinach z dziećmi;
- liczba wniosków do Sądu z tytułu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty dotycząca wglądu w sytuację rodziny ws. małoletnich.

Realizator Ośrodku Zdrowia:

- Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i młodzieży z rodzin;
- Prowadzenie programu szczepień ochronnych dla dzieci;
- Praca i działania położnej środowiskowej na rzecz matki i dziecka.

Wskaźniki:

- liczba wizyt położnej u kobiet w okresie poporodowym;
- liczba wspólnych (np. z pracownikami socjalnymi) działań na rzecz rodzin z dziećmi.

Realizator: Szkoły z terenu gminy Popów:

- Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Współpraca GOPS w Popowie ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej.

Wskaźniki:

- liczba spektakli profilaktycznych i warsztatów dla młodzieży;
- liczba działań edukacyjnych o charakterze artystycznym i sportowym w formie konkursów z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży;

Realizator: Organizacje Pozarządowe:

- Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej;

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych działań na rzecz rodziny z dziećmi.

Realizator: Gminna Biblioteka Publiczna w Popowie:

- organizowanie czasu wolnego dzieciom oraz mieszkańcom Gminy Popów.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych spotkań (akcji) skierowanych do rodzin z dziećmi.

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku:

- udzielanie wsparcia finansowego rodzinom z terenu Gminy Popów.

Wskaźniki:

- liczba rodzin z dziećmi z terenu Gminy Popów, którym udzielono pomocy

Realizator: Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłobucku.

- Poradnia udziela dzieciom, od momentu urodzenia i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin z dziećmi z terenu Gminy Popów

Realizator: Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku

- Działania profilaktyczne prowadzone na terenie Szkół zapobiegające zjawiskom patologicznym; rozmowy, pogadanki.

Wskaźniki:

- liczba pogadańek profilaktycznych skierowanych do rodzin na terenie Gminy Popów

Realizator: Sąd Rejonowy – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej:

- Sądowy kurator zawodowy organizuje i prowadzi działania mające na celu pomoc skazanemu w społecznej readaptacji oraz kieruje pracą sądowych kuratorów społecznych i innych osób wykonujących dozór

Wskaźniki:

- liczba rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora.

VII. Źródła finansowania Programu:

- środki własne gminy
- dotacje z budżetu państwa
- środki pozabudżetowe

VIII. Oczekiwane rezultaty

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodzin

- ograniczenie patologii społecznej w rodzinach
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży
- zminimalizowanie problemów rodzin wymagających wsparcia
- poprawa sytuacji rodzin których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej
- stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka

IX. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała.

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowania dalszych działań oraz doskonalenia dotychczas ustalonych.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Popów w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Popów rocznego sprawozdania z realizacji Programu oraz potrzeb związanych z jego realizacją.

W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawione Radzie Gminy Popów do zatwierdzenia.

